

AZ ÚJ KRESZ-RŐL

Hogyan módosul a főváros közlekedési rendje?

Dr. Vörös Balogh István főkapitány-helyettes nyilatkozata

Az új KRESZ elveinek megfelelően a minap elkészült a főváros közlekedési rendje, a KRESZ függeléke. Erről beszélgettünk dr. Vörös Balogh István elvtársal, a budapesti főkapitány helyettesével.

— Melyek lesznek a legfontosabb változások Budapest közlekedésében?

— Az új KRESZ-ből következnek, hogy a fővárosi szabályzat egyszerűbb a réginél. Budapesten is csak kétféle útvonalat különböztet meg: főútvonalat és mellékútvonalat. Ez nagy könnyebbség lesz azok számára, akik gépjárművezetői vizsgát tesznek, hiszen nem kell utcanevet egész sorát megtanulniuk, hogy válaszolni tudjanak, hol kell előnyt adni a kiemelt útvonalon közlekedő járműveknek. 1963 január elsejétől jelentősen csökken a főváros kijelölt főútvonalainak száma, de ezek valóban főútvonalak lesznek, olyan előnyökkel, amelyek egyáltalán egy a nyugodtabb és gyorsabb forgalmat szolgálják. Néhány, a városba vezető országos főútvonalhoz kapcsolódó útvonal mellett, csak a körúton, a körút jellegű utakon és a nagy forgalmú sugárutakon biztosít elsőbbséget az új forgalmi utasítás. Pyenek a budai oldalon: a Mártírok útja, a Krisztina körút, az Alkotás utca, a Villányi út, a Karolina út, a Bocskai utca, a Schönherz Zoltán utca és az Irinyi utca. A pesti oldalon öt egybefüggő szakasz közül, egy szakasz: a Róbert Károly, a Hungária, a Könyves Kálmán körút egészen az Üllői útig. A nagy forgalmú sugárutak között: a Népköztársaság útja, a József Attila utca, a Kossuth Lajos utca, a Rákóczi út és a Thököly út. A főútvonalaknak járó elsőbbséget minden kereszteződésnél táblával — csúcsára állított háromszöggel — jelzik. Ezt a táblát arra is használják majd, hogy két egyenrangú út — például a Lenin körút és a Rákóczi út — kereszteződésénél az egyik utat a másiknak, szűkség szerint, alárendeljük. A Lenin körútnak forgalmi elsőbbsége lesz a Rákóczi úttal szemben, a Hungária körút a Thököly útnak, a Népköztársaság útja és a József Attila utca a Bajcsy-Zsilinszky útnak, a Róbert Károly körút pedig a Váci útnak biztosít elsőbbséget. Szándékosan emelem ki a KRESZ-nek ezt a nagyon fontos szabályát. A közelmúltban ugyanis egyetlen nap alatt tizennégy súlyos baleset volt a fővárosban. Valamennyi elkerülhető lett volna, ha a gépjárművezetők nem sértik meg a forgalmi elsőbbség szabályát. A többi között a CE 00—43-as rendszámú magánautó a Róbert Károly körútról jövet, belefutott a KE 41—47-es rendszámú motorke-rékpárba. A motoros nyugodtan haladt a Váci úton, hiszen előnye volt. Az autó vezetője azonban nem vett erről tudomást. Sajnos, a motoros fizette meg ennek a könnyelműségnek az árát: életveszélyesen megsérült.

— Milyen korlátozások várhatók a főváros közlekedésében?

— Az új forgalmi rend szerint „traktorral Budapest területén közlekedni tilos!” Korlátozzuk a három és fél tonnánál nagyobb önsúlyú tehergépkocsik úgynevezett átmenő forgalmát is. Az ilyen teherautók átmenő forgalmát reggel 7 órától este 21 óráig tiltják a szabályok, elsősorban a Nagykörúton, a Népköztársaság útján, a Rákóczi úton és a Kossuth Lajos utcában. A lovas kocsik, a kézi kocsik és a triciklik forgalmának szabályai nem változnak. Ugyanakkor kisebb mértékben módosul a hidak közlekedési rendje. A Buda déli része felé haladó autók előszere-ttel veszik igénybe a Szabadság-hidat, amelyen sokszor megtorpan a közlekedés, és a Gellérti forduló előtt gyakran keletkezik forgalmi dugó. Végérvényesen csak az új Erzsébet-híd segíthet ezen a bajon. De talán vala-

melyest csökkenti a Szabadság-híd jelenlegi forgalmi akadályait, hogy az új szabályzat szerint 1963. január 1-től a személygépkocsik előzhetnek a hídon is. Hangsúlyozom: csak a személygépkocsik. Az Árpád-hídon semmiféle korlátozás nem lesz, annál inkább az úpesteri vasúti hídon. Jelenleg csak általános szabályok korlátozzák a hid forgalmát. A jövőben a hid déli oldalán csak gyalogosok közlekedhetnek, az északi oldalon csak kerékpárok és szőlő-motorkerékpárok, legfeljebb 20 kilométeres sebességgel.

A tiltó rendelkezések között különös figyelmet érdemel a szállítási és rakodási szabályozása. Előírja az új forgalmi rendszabály, hogy a gépjárművek széles rakományal nem állhatnak meg a keskeny utcákban, s a rakodással semmiféle forgalmi akadályt sem lehet előidézni. Ma ugyanis főútvonalon és mellékútvonalon egyaránt keresztül-kasul rakodnak Budapesten. A minap láttam egy fényképet. Ez a kép a Csanády utcában készült, a Vegyianyag Nagykereskedelmi Vállalat raktára előtt, ahol hónapok óta zsúfolásig rakott teherautók állnak órákon át. Fölöttébb rossz hely ez a fel- és lerakodásra, mert a raktártól néhány méterre kettős trolibuszmegálló van. Az egyébként is keskeny és nagyon forgalmas utcában a trolibuszvezetők csak hajmeresztő bravúrral tudnak közlekedni. Eddig nem történt szerencsétlenség, de mielőtt bekövetkezne, fel kell számolni a veszélyes gócot, elsősorban éjjeli rakodással. S ha a szép szó nem használ, az új szabálysértési rendelet lehetővé teszi, hogy akár ezer forint is megbüntessék a fővárosi közlekedési korlátozások megszegőit.

— Milyen egyéb intézkedések várhatók a fővárosi közlekedés gyorsítása, biztonsága érdekében?

— Az egyéb intézkedések között szerepel a forgalomirányító lámpák és jelzőberendezések korszerűsítése. Eddig a főváros 14 út kereszteződésénél automatizálták a rendőrlámpákat. Jövőre újabb hét helyen — a

Dózsa György út és Váci út, a Dózsa György út és Lehel út, a Nagymező utca és Bajcsy-Zsilinszky út, a Bajcsy-Zsilinszky út és Népköztársaság útja kereszteződésében, az Engels téren és az Alagút utcában — helyeznek el automatikus jelzőlámpákat. Kedvező döntés született a főváros egyik legveszélyesebb baleseti góca, a Lottó Áruház és Rókus Kórház közötti útszakasz forgalmi biztonságának növelésére. Itt — előreláthatóan már az idén — szintén automatikus jelzőlámpák védik majd a kanyarodó gépkocsik és a gyalogosok épségét, s ezek a lámpák szinkronban lesznek a Körút és Rákóczi út kereszteződésének jelzőberendezésével.

Az év végére Budapest hat forgalmas terén kivilágítható KRESZ-táblák szolgálják a közlekedési rendjét. Ezek számát — fokozatosan — tovább szaporítjuk. A HÉV ráckevei vonalán még az idén két fényoszorompót szerelnek fel. A fővárosi tanács közlekedési igazgatósága eddig 25 nehezen belátható útkeresztezést látott el tükrökkel. Jövőre újabb 20 tükröt rendelnek.

Budapest új közlekedési rendjének vitájában többször hangzottak a szakemberek: bármilyen fontosak a szabályok, a jelzőberendezések, egyéb is kell a biztonságosabb közlekedéshez. A legutóbbi utasszámlálás adatai bizonyítják, hogy az úgynevezett elterelő vonalak létesítése máris előnyösen hat a forgalomra. A 4-es villamos útvonalának meghosszabbítása a Schönherz Zoltán utcán át például mintegy 20 ezer utast „vont el”, a Móricz Zsigmond körtérről, a 75-ös trolis beállításával pedig negyvenezer utast „tereltek el” addig zsúfolt útvonalokról. Ugyanígy céllal építik a Nagy Lajos király útja — Határ úti körgyűrűs villamosvonalat, amelynek hosszúsága meghaladja majd a 25 kilométert. Ezek a példák egyszersmind arra is utalnak, hogy összetett, közös feladat a gyorsabb és biztonságosabb fővárosi közlekedés megteremtése — fejezte be nyilatkozatát a főkapitány helyettese.

Köszegi Frigyes